

Методичний поради́ник: організа́ція та зміст освітнього процесу у 2017/2018 навчальному році : інформаційно-методичний збірник [Режим он-лайн] / за заг. ред. І. Г. Осадчого, О. В. Матушевської. – Біла Церква: КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», 2017.

Редакційна колегія: Осадчий І. Г., Матушевська О. В., Ткач В. А.

Останнє розміщення та оновлення матеріалів: 09.09.2017

Упродовж 2000-2015 р.р. КОПОПК готував традиційне видання «Методичні рекомендації щодо організації та змісту навчально-виховного процесу в закладах освіти Київщини у (для прикладу) 2014/2015 н.р.».

Стрімке входження інформаційно-комунікаційних технологій у практику роботи навчальних закладів та освітніх установ спонукало колектив КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» до пошуку нових і сучасних форм створення й оприлюднення видання такого типу. Так було створено інформаційно-методичний збірник «**Методичний поради́ник: організа́ція та зміст освітнього процесу у 2017/2018 навчальному році**» (редакційна колегія: І. Г. Осадчий, О. В. Матушевська, В. А. Ткач; за заг. ред. І. Г. Осадчого, О. В. Матушевської);.

Цьогоріч «Методичний поради́ник» розміщено у структурі інформаційної системи академії «**Нормативно-правове і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу**».

Станом на 30.08.2017 зафіксовано понад 172 тисячі користувачів, 654 тисячі переглядів матеріалів інформаційної системи академії та «Методичного поради́ника», які функціонують з 01 жовтня 2016 року.

У структурі «Методичного поради́ника» представлено розділи:

розділ І. «Нормативно-правове забезпечення діяльності навчальних закладів

у 2017/2018 н.р.»;

розділ II. «Організація освітньої роботи в дошкільних навчальних закладах»;

розділ III. «Організація та зміст навчально-виховного процесу у школі I ступеня»;

розділ IV. «Організація освітньої діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах II-III ступенів»;

розділ V. «Психологічний супровід навчально-виховного процесу»;

розділ VI. «Організація навчання дітей з особливими освітніми потребами»;

розділ VII. «Позашкільна освіта та виховання»;

розділ VIII. «Міжнародна співпраця. Дослідно-експериментальна робота. Інноваційна діяльність»;

розділ IX. «Наукове і методичне забезпечення професійної діяльності освітян»;

розділ X. «Практика функціонування та розвитку освітніх систем»;

розділ XI. «Поради батькам».

У розділі I. «Нормативно-правове забезпечення діяльності навчальних закладів у 2017/2018 н.р.» матеріали згруповано за рубриками: «Нова українська школа», «Типові навчальні плани, переліки літератури і програм», «До серпневих конференцій» (підрубрики «Всеукраїнська педагогічна конференція», «Портал «Нова українська школа», «Документи і ресурси Урядового порталу, МОН України, НАПН України, освітнього порталу “Педагогічна преса», «Департамент освіти і науки Київської ОДА»), «Колегії МОН України», «Громадське обговорення», «Харчування дітей у навчальних закладах», «Інформатизація освіти», «Підручники. Бібліотека», «Ведення документації», «Навчальні кабінети», «ЗНО-2018», «Міжнародне дослідження якості освіти PISA-2018», «Робота з обдарованими учнями», «Професійні конкурси».

Розділ II. «Організація освітньої роботи в дошкільних навчальних закладах» презентує матеріали за рубриками: «Загальні питання», «Програма «Впевнений старт», «Навчально-методичне забезпечення»);

У структурі розділу III. «Організація та зміст навчально-виховного процесу у школі I ступеня» представлено матеріали: «Проект Державного стандарту початкової загальної освіти», «Проведення всеукраїнського експерименту на базі ЗНЗ щодо запровадження Концепції Нової української школи у ЗНЗ I ступеня», «Ресурси порталу «Нова українська школа з питань пілотування проекту Державного стандарту початкової загальної освіти», «Навчально-методичне забезпечення».

У змісті рубрики «Навчально-методичне забезпечення» цього розділу розміщено:

методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у ЗНЗ I ступеня у 2017/2018 н.р.,

накази МОН України,

переліки навчальних програм, підручників та посібників, рекомендованих МОН України для використання у початкових класах ЗНЗ з навчанням українською мовою у 2017/2018 н.р.:

– **(основні навчальні програми** – за предметами (українська мова, іноземні мови, математика, природознавство, Я у світі, трудове навчання, інформатика, основи здоров'я, мистецтво, мови національних меншин),

– навчальні посібники загальнорозвивального спрямування,

– методична література,

– програми, підручники та навчальні посібники для ЗНЗ, що працюють за системою розвивального навчання Д.П.Ельконіна-В.В.Давидова,

– програми, підручники та навчальні посібники для ЗНЗ, що працюють за комплексною програмою розвитку дітей “Росток”,

- програми, підручники та навчальні посібники для ЗНЗ, що працюють за науково-педагогічним проектом “Інтелект України”,
- програми, підручники та навчальні посібники для ЗНЗ, що працюють за Вальдорфською педагогікою,

– **програми варіативної складової навчальних планів;**

перелік навчальних програм, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативної складової навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів I ступеня у 2017/2018 н.р. (2013-2016 рр.),

електронні версії підручників для 1, 2, 4 класів,

а також орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи, навчально-методичний комплект «Початкова школа: виховання на цінностях», дорожня карта для організації навчання учня з особливими освітніми потребами інклюзивного класу загальноосвітньої школи, методичні рекомендації щодо організації фізкультурно-оздоровчої роботи в школі I ступеня, он-лайн книгу “Інтерактивний посібник-глосарій для вчителів початкових класів”, ТОП-30 порад батькам школярів молодших класів тощо.

У структурі IV розділу «Організація освітньої діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах II-III ступенів» матеріали згруповано за освітніми галузями й навчальними предметами, що входять до освітніх галузей Державних стандартів базової і повної загальної середньої освіти.

На початку цього розділу розміщено матеріали рубрики «**Наскрізні змістові лінії: матеріали для всіх навчальних предметів**», зокрема:

відеорекомендації до оновлених навчальних програм для 5-9 класів,

матеріали для реалізації наскрізної змістової лінії «Підприємливість та фінансова грамотність» у навчальних програмах 5-9 класів,

посібник “Громадянська відповідальність. 80 вправ для формування громадянської та соціальної компетентностей під час вивчення різних шкільних предметів. 5-9 класи”,

лайфхаки від практиків для роботи за оновленими програмами.

Рубрика «Зошити» представляє низку матеріалів, як-от: методичний порадник «Вимоги до виконання, оформлення й перевірки письмових робіт (зошитів) із української мови і літератури та зарубіжної літератури в 5-11 класах», методичні рекомендації: щодо ведення та перевірки зошитів з математики в навчальних закладах, щодо вимог до ведення та перевірки зошитів з математики в ЗНЗ.

Матеріали з кожного **навчального предмета** структуровано таким чином:

оновлена навчальна програма з предмета для 5-9 класів,

матеріали ДВНЗ «Інститут модернізації змісту освіти» про реалізацію **наскрізних змістових ліній** («Громадянська відповідальність», «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Здоров’я і безпека», «Підприємливість та фінансова грамотність») у процесі вивчення даного навчального предмета;

методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення навчального предмета в основній і старшій школі;

перелік навчальної літератури з навчального предмета, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ в 2017/2018 н.р.;

перелік навчальних програм з предмета, курсів рекомендованих МОН України, для реалізації **варіативної складової** навчальних планів у 2017/2018 н.р.;

он-лайн курси і книги;

електронні версії підручників для учнів 7, 8, 9 класів тощо.

У розділі V. «Психологічний супровід навчально-виховного процесу» розміщено:

накази МОН України:

№1127 від 08.08.2017 «Про затвердження Плану заходів Міністерства освіти і науки України щодо розвитку психологічної служби системи освіти України на період до 2020 року», від 03.07.2017 «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України і Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України» (типові штатні розписи);

лист МОН України №1/9-414 від 08.08.2017 «Про забезпеченість фахівцями психологічної служби системи освіти та пріоритетні напрями діяльності у 2017/2018 н.р.» тощо.

Розділ VI. «Організація навчання дітей з особливими освітніми потребами» презентує великий комплекс документів і навчально-методичних матеріалів з відповідної тематики.

Розділ VII. «Позашкільна освіта та виховання» містить рубрики «26-та річниця незалежності України», «Методичні матеріали для підготовки до проведення Першого уроку у 2017/2018 н.р.», «Нормативні документи», «Навчально-методичне забезпечення», «Визначні дати, події, особистості» (підрубрики «100-річчя подій Української революції 1917-1921 років», «85-ті роковини Голодомору 1932-1933 років в Україні», «80-ті роковини Великого терору – масових політичних репресій 1937-1938 років», «85-річчя утворення Київської області»)).

У розділі VIII. «Міжнародна співпраця. Дослідно-експериментальна робота. Інноваційна діяльність» уміщено матеріали з відповідної тематики, у тому числі аналітичні матеріали про тематику й упровадження програм дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського і регіонального рівнів, нові накази МОН України з питань реалізації дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності, у тому числі в закладах освіти Київської області, а саме:

від 08.08.2017 № 1129 «Про проведення дослідно-експериментальної роботи на базі Фастівського навчально-виховного комплексу «Ліцей інформаційних технологій – Спеціалізована загальноосвітня школа I -III ступенів № 9» Фастівської міської ради Київської області»;

від 02.08.2017 № 1109 «Про завершення I (організаційно-підготовчого) етапу дослідно-експериментальної роботи на базі Броварського навчально-виховного об'єднання Броварської міської ради Київської області»;

від 26.06.2017 № 933 «Про завершення II (концептуально-діагностичного) етапу дослідно-експериментальної роботи за темою «Тьюторський супровід у системі змішаного навчання»;

від 21.08.2017 № 1205 «Про завершення дослідно-експериментальної роботи на базі загальноосвітніх навчальних закладів Волинської, Дніпропетровської, Київської областей та міста Києва» («Розумники»);

від 14.08.2017 № 1173 «Про завершення I етапу всеукраїнського експерименту з упровадження науково-педагогічного проекту «Школа тьюторської майстерності»;

від 14.08.2017 № 1171 «Про завершення I етапу всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів»;

від 09.08.2017 № 1140 «Про завершення I етапу всеукраїнського експерименту за темою «Районний методичний ресурсно-сервісний центр як новий формат методичної служби в умовах трансформацій в освітньому просторі України».

Рубрика «Інноваційні програми і проекти, які реалізуються в системі освіти України» цього розділу презентує матеріали: наказ департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації від 01.06.2017 № 193 «Про реалізацію проекту «Вчимося жити разом» у Київській області»; гранти FIRST LEGO League та FIRST LEGO League Junior у 2017/2018 н.р., про Національний проект «Місто професій»: (09.09.2017, Боярка; 23.09.2017, Біла Церква) тощо.

Розділ ІХ. «Наукове і методичне забезпечення професійної діяльності освітян» новостворений і лише формується. У ньому розміщено матеріали про шаблон плану уроку, різні способи проведення опитування на уроці, інтерактивні веб-інструменти для вчителів, поради про те, як полегшити навчальний процес, добірку книжок для дітей та підлітків як альтернативу нудним підручникам, матеріали про співпрацю батьків і шкіл; статтю про те, як протистояти професійному вигоранню.

Розділ Х. «Практика функціонування та розвитку освітніх систем» містить окремі матеріали з питань практичної реалізації актуальних питань освітньої діяльності.

Розділ ХІ. «Поради батькам» також новостворений. У ньому представлено матеріали для батьків, а також для роботи з батьками, зокрема: інформація для батьків про пілотне впровадження проекту нового Державного стандарту початкової загальної освіти, публікації «ТОП-30 порад батькам школярів молодших класів», «Як уберегти дитину від сексуального насилля», «Як захистити права інклюзивної дитини в школі», «Батьківський експеримент: життя без крику на дітей», інфографіка «Психологічні і фізичні ознаки булінгу (цькування)» за матеріалами проекту Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) «Викресли булінг», інформаційне повідомлення «Всеукраїнська акція “Благодійність замість квітів” тощо.

Редакційна колегія продовжує працювати над змістовим наповненням розділів ІХ, Х, ХІ та інших розділів.

Частина назв розділів і рубрик, підрубрик «Методичного poradника» має гіперпосилання на однойменні або аналогічні назви категорій (номінацій) інформаційної системи академії. Наприклад, такі **гіперпосилання** мають **розділи**:

розділ ІІ. «Організація освітньої роботи в дошкільних навчальних закладах» – на категорію «**Дошкільна освіта**»;

розділ ІІІ. «Організація та зміст навчально-виховного процесу у школі І ступеня» – на категорію «**Початкова освіта**»;

розділ VI. «Організація навчання дітей з особливими освітніми потребами» – на категорію «**Інклюзивне навчання**»;

розділ V. «Психологічний супровід навчально-виховного процесу» на категорію «**Психологічна служба та соціально-педагогічний патронат**»;

розділ VII. «Позашкільна освіта та виховання» – на категорію «**Позашкільна освіта і виховання**»;

розділ VIII. «Міжнародна співпраця. Дослідно-експериментальна робота. Інноваційна діяльність» – на категорії «**Міжнародне співробітництво**», «**Інноваційна діяльність**» тощо.

Більшість матеріалів «Методичного poradника» розміщено в інформаційній системі академії і на них є окремі посилання саме в інформаційній системі. Пошук можна здійснити за датою, номером, типом документу, категорією (або номінацією з проблеми), ключовими словами, а також за ідентифікаційним номером (ID) матеріалу в інформаційній системі.

З метою забезпечення оперативного інформування освітян про нові надходження деякі матеріали в «Методичному poradнику» не мають прямого посилання на інформаційну систему, а створені як гіперпосилання на публікацію, розміщену на відповідному сайті, порталі, платформі. Такі матеріали можна відкрити через «Методичний poradник».

На освітньому **порталі академії** (права частина головної сторінки) створено банер «**Методичний poradник 2017/2018**», з якого Ви перейдете безпосередньо на видання.

В інформаційній системі академії створено **рубрику «Методичний poradник»**, у якій розташовано відповідне видання 2016/2017 н.р., а також видання для 2017/2018 н.р.

Запрошуємо всіх освітян відвідати «**Методичний poradник**», переглянути й опрацювати матеріали для роботи у 2017/2018 н.р.

РОЗДІЛ І.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У 2017/2018 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

Нова Українська школа

- [Концепція НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ](#) (оновлено 14.08.2017)
- [Презентація Концепції Нової української школи](#) (оновлено на сайті МОН 03.04.2017)
- [Відео про Нову українську школу](#)
- [інформаційні ресурси порталу “Нова українська школа”](#)
- [Відео-нарада в on-line режимі з керівниками ОДА щодо впровадження спільного проекту створення нового освітнього простору у 200 школах України](#)
- [План заходів КВНЗ КОР “Академія неперервної освіти” з реалізації проекту «Нова українська школа» в Київській області у 2017 році”](#)
- [Рішення колегії МОН України №11/5-15 від 08.12.2016 Про політичну пропозицію до проекту Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року](#) редакція від 01.03.2017
- [Інформаційний бюлетень МОН України №11-12/2016 від 16.01.2017 Про тематику матеріалів, уміщених у випуску інформаційного бюлетеня МОН України \(№11-12 \(листопад-грудень\), 2016\)](#)
- [Інформаційне повідомлення Про обговорення пріоритету 7 «Якісна, сучасна і доступна загальна середня освіта \(Нова українська школа\)» розділу III «Розвиток людського капіталу» проекту Середньострокового плану пріоритетних дій Уряду на період до 2020 року](#)
- [Розпорядження Кабінету Міністрів України №988-р від 14.12.2016 Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року](#)
- [Інформаційне повідомлення Про постанови та розпорядження КМУ, затверджені при розгляді Політичної пропозиції “Нова українська школа” 14 грудня 2016 року](#)
- [Інформаційне повідомлення Затвердження Урядом Політичної пропозиції щодо подальшого реформування загальної середньої освіти на період до 2029 року](#)
- [Проект політичної пропозиції “Нова українська школа”](#)
- [Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи](#)
- [Презентація Концепції Нової української школи \(02-11-2016\)](#)

Типові навчальні плани та переліки літератури і програм

- [Лист МОН України №1/9-315 від 07.06.2017 “Про структуру 2017/2018 навчального року та навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів”](#)
- [Якою має бути структура навчального року – вирішує школа](#)
- [Наказ МОН України № 799 від 07.06.2017 Про внесення змін у додатки до наказу Міністерства освіти і науки України від 22.04.2014 № 504](#)
- [Наказ МОН України № 1015 від 11.07.2017 Про внесення змін до деяких наказів МОН](#)
- [Наказ МОН України № 1081 від 21.07.2017 Про затвердження Типового навчального плану для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступеня \(початкова школа\)](#)
- [Наказ МОН України № 995 від 11.07.2017 Про типові навчальні плани для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів](#)
- [Наказ МОН України №948 від 03.07.2017 “Про внесення змін до деяких наказів](#)

[Міністерства освіти і науки України і Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України” \(Типові штатні розписи \)](#)

- [Лист МОН України від 09.08.2017 №1/9-436 Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у загальноосвітніх навчальних закладах у 2017/2018 навчальному році](#)
- [Лист МОН України №1/11-8269 від 17.08.2017 Про переліки навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у загальноосвітніх навчальних закладах](#)
- [Наказ МОН України №949 від 03.07.2017 “Про внесення змін до Порядку надання одноразової адресної грошової допомоги деяким категоріям випускників вищих навчальних закладів, які здобули освіту за напрямами і спеціальностями педагогічного профілю“](#)

До серпневих конференцій

Всеукраїнська педагогічна конференція

- [Наказ МОН України №1141 від 09.08.2017 Про проведення 18 серпня 2017 року Всеукраїнської педагогічної конференції](#)
- [Архітектурна доступність ДНЗ для дітей з особливими потребами](#)
- [Стан та перспективи розвитку дошкільної освіти](#)
- [відео Всеукраїнської серпневої конференції педагогічних працівників за участі Володимира Гройсмана та Лілії Гриневич](#)

Матеріали рубрики “серпневі конференції-2017” офіційного сайту МОН України:

- [ПРО ПІДГОТОВКУ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДО 2017-2018 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ](#)
- [ОНОВЛЕННЯ ПРОГРАМ ДЛЯ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ](#)
- [НОВИЙ ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ ПОЧАТКОВОЇ ЗАГАЛЬНОЇ ОСВІТИ](#)
- [ПРОЕКТ СТАНДАРТУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІЛОТНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ](#)
- [У 2018 році планується виділити 520 млн гривень на підвищення кваліфікації вчителів першокласників](#)

Портал “Нова українська школа”

- [інформаційні ресурси порталу “Нова українська школа”](#)
- [проект Державного стандарту початкової загальної освіти \(від 18.08.2017\)](#)
- [Всеукраїнська акція “Благодійність замість квітів”](#)

Документи і ресурси Урядового порталу, МОН України, НАПН України, освітнього порталу “Педагогічна преса”

- [Новий Закон “Про освіту” має бути проголосований до Дня вчителя](#)
- Презентація виступу Л.Гриневич від 09.06.2017 “[Підсумки 2016/2017 н.р. та підготовка до вступної компанії-2017](#)“
- [Веб-конференції НАПН України в режимі он лайн ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ](#)
- [Он-лайн трансляція щорічної веб-конференції НАПН України](#)
- [Матеріали з селекторної наради 15.08.2017 з керівниками регіонів щодо підготовки до нового навчального року](#)
- [Володимир Гройсман пообіцяв, що вчителі більше не робитимуть перепис дітей шкільного віку](#)

- [Про розподіл педагогічного навантаження у ЗНЗ](#)
- [Лист МОН України від 14.06.2017 № 1/9-326 “Щодо функціонування міжшкільних навчально-виробничих комбінатів”](#)
- [Наказ МОН України №992 від 10.07.2017 Про затвердження Типового переліку бюджетних програм і результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів у галузі “Освіта”](#)

Департамент освіти і науки Київської ОДА

- [Наказ департаменту освіти і науки Київської ОДА №235 від 07.07.2017 “Про підготовку та організований початок 2017/2018 навчального року”](#)
- [Обласна серпнева стратегічна сесія «Освіта Київщини – простір успіху: пріоритети та стратегія розвитку» 23.08.2017](#)

Колегії МОН України

- [Рішення колегії МОН України №6/1-2 від 17.08.2017 “Про Державний стандарт початкової загальної освіти”](#)
- [Наказ МОН України від 11.07.2017 № 1003 “Про затвердження Плану проведення засідань колегії Міністерства освіти і науки України у II півріччі 2017 року”](#)
- [Рішення колегії Міністерства освіти і науки України від 26.05.2017 протокол № 4/2-2 «Про стан та перспективи розвитку дошкільної освіти в Україні»](#)

Громадське обговорення

- [Наказ МОН України від 23.06.2017 № 927 “Про взаємодію з громадськістю”](#)
- [Проект Державного стандарту початкової освіти](#)
- [проект наказу про внесення змін до Положення про з’єднаний клас \(клас-комплект\) початкової школи у філії опорного закладу](#)
- [Проект наказу «Про затвердження Примірнього переліку корекційних засобів навчання та реабілітаційного обладнання для дітей з особливими освітніми потребами»](#)
- [проект наказу МОН України, яким розширюються можливості для вивчення державної мови в загальноосвітніх навчальних закладах з навчанням мовами національних меншин](#)
- [Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації діяльності інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах»](#)
- [Проект наказу МОН України, який уточнює вимоги до технічних характеристик окремих позицій обладнання \(датчиків\) для природничо-математичних кабінетів шкіл](#)
- [Звіт про виконання статті 1 Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації Указу Президента України від 13 грудня 2016 р. № 553 «Про заходи, спрямовані на забезпечення додержання прав осіб з інвалідністю», схваленого на засіданні Кабінету міністрів 18 січня 2017 р. \(протокол № 4\)](#)

Харчування дітей у навчальних закладах

- [Вимоги до харчових продуктів та страв, призначених для продажу у навчальних закладах](#)
- [Проект наказу МОЗ України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо](#)

[здорового харчування дітей у навчальних закладах»](#)

- [Методичні рекомендації щодо здорового харчування дітей у навчальних закладах \(проект\)](#)

Інформатизація освіти

- [Наказ МОН України від 14.07.2017 № 1068 “Про збір даних до інформаційно-телекомунікаційної системи «Державна інформаційна система освіти» у 2017/2018 н.р.”](#)
- Використання WordPress для створення сайтів
- [Онлайн-книги EdEra](#)

Підручники. Бібліотека

- [Наказ МОН України від 07.07.2017 № 989 “Про внесення змін у додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 04.05.2017 №670“](#)
- [Наказ МОН України від 26.06.2017 № 929 “Про впровадження Універсальної десятикової класифікації в практику роботи бібліотек“](#)

Ведення документації

- [Про затвердження уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових \(позапланових\) заходів державного нагляду \(контролю\) у сфері освітньої діяльності закладів освіти, що підлягає ліцензуванню](#)
- [Державні санітарні правила і норми для загальноосвітніх навчальних закладів](#)
- [Особливості ведення трудових книжок працівників закладів освіти України](#)

Навчальні кабінети

- [Наказ МОН України № 704 від 22.06.2016 “Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання навчального і загального призначення для кабінетів природничо-математичних предметів загальноосвітніх навчальних закладів”](#)
- [Наказ МОН України № 1088 15.10.2015 “Про затвердження методичних рекомендацій щодо забезпечення кабінетів фізики загальноосвітніх навчальних закладів засобами навчання та обладнанням”](#)
- [Лист МОН України № 1/9-498 17.07.2013 “Про використання Інструктивно-методичних матеріалів з питань розроблення інструкцій з безпеки проведення навчально-виховного процесу в кабінетах природничо-математичного напрямку”](#)
- [Наказ МОН України № 1423 14.12.2012 “Про затвердження Положення про навчальні кабінети з природничо-математичних предметів загальноосвітніх навчальних закладів”](#)
- [Наказ Міністерства надзвичайних ситуацій України № 992 16.07.2012 “Про затвердження Правил безпеки під час проведення навчально-виховного процесу в кабінетах \(лабораторіях\) фізики та хімії загальноосвітніх навчальних закладів”](#)
- [Лист МОН України № 1/9-72 01.02.2012 “Про інструктивно-методичні матеріали «Безпечне проведення занять у кабінетах природничо-математичного напрямку загальноосвітніх навчальних закладів»”](#)
- [Проект наказу МОН України](#), який уточнює вимоги до технічних характеристик окремих позицій обладнання (датчиків) для природничо-математичних кабінетів шкіл
- [Про паспорт кабінету інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій](#)

- [Наказ МОН України № 407 від 20.05.2004 “Про затвердження Положення про кабінет інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій навчання загальноосвітніх навчальних закладів”](#)
- [Наказом Міністерства охорони здоров’я України від 26.06.2017 № 709 “Про визнання такими, що втратили чинність, Державні санітарні правила та норми «Влаштування і обладнання кабінетів комп’ютерної техніки в навчальних закладах та режим праці учнів на персональних комп’ютерах» ДСанПіН 5.5.6.009-98”](#)

ЗНО-2018

- [Наказ МОН України №1103 від 31.07.2017 Деякі питання проведення в 2018 році зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти](#)
- [Прес-конференція Українського центру оцінювання якості освіти на тему: «Результати ЗНО – 2017: тенденції та висновки» 10.08.2017](#)
- [Статистика ЗНО-2017 23.08.2017](#)
- [Тестування ЗНО з української мови буде дворівневим](#)
- **Безкоштовні вебінари «Перші кроки до ЗНО – 2018»**
 - [Безкоштовний вебінар 03.09.2017 «Перші кроки до ЗНО – 2018» \(математика\)](#)

Міжнародне дослідження якості освіти PISA-2018

- [Наказ МОН України №601 від 14.04.2017 “Про проведення в 2017 році пілотного етапу міжнародного дослідження якості освіти PISA-2018 в Україні”](#)
- [Наказ МОН України №100 від 26.01.2017 “Про підготовку в 2017 році до проведення міжнародного дослідження якості освіти PISA-2018 в Україні”](#)
- Міжнародне дослідження якості освіти PISA-2018
- Компетентісне читання як складова Міжнародного дослідження якості освіти PISA-2018

Робота з обдарованими учнями

- [Наказ МОН України від 02.08.2017 № 1112 “Про проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад і турнірів з навчальних предметів у 2017/2018 навчальному році”](#)
- [Наказ МОН України від 13.06.2017 № 841 «Про проведення Всеукраїнських учнівських Інтернет-олімпіад з математики, фізики, хімії, біології, географії, економіки, інформатики, інформаційних технологій у 2017/2018 навчальному році»](#)
- [Наказ МОН України від 26.06.2017 № 934 “Про результати проведення Всеукраїнських учнівських турнірів 2016/2017 навчального року”](#)
- [Наказ МОН України від 11.07.2017 № 1014 “Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 04.04.2017 р. №529 «Про нагородження переможців VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка”](#)
- [Наказ МОН України від 11.07.2017 № 997 “Про внесення змін до списків переможців та учасників IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з французької мови та математики, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 31.05.2017 № 770”](#)
- [Наказ МОН України від 23.06.2017 № 915 “Про призначення стипендій Кабінету Міністрів України”](#)

- [Про стипенді́йні програми для громадян України на 2017-2018 роки та гранти на дослідження](#)

Професійні конкурси

- Наказ МОН України № 866 від 19.06.2017 [Про проведення всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2018»](#)
- Наказ МОН України від 12.07.2017 № 1020 “[Про проведення всеукраїнського фестивалю патріотичних дій для переможців Всеукраїнської дитячо-юнацької еколого-патріотичної гри “Паросток”](#)”
- Наказ МОН України від 27.06.2017 № 939 “[Про результати 3-го \(всеукраїнського\) етапу Всеукраїнського конкурсу «Шкільна бібліотека – 2017»](#)”
- Наказ МОН України від 27.06.2017 № 938 “[Про підсумки Всеукраїнського конкурсу майстерності педагогічних працівників позашкільних навчальних закладів «Джерело творчості» У номінації «Керівник Гуртка-2017»](#)”
- Наказ МОН України від 08.08.2017 № 1125 “[Про проведення Всеукраїнського огляду-конкурсу на кращий стан фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах](#)”
- Про результати проведення у Київській області Всеукраїнського фестивалю-огляду кращого досвіду з організації просвіти батьків вихованців “Джерело батьківських знань”

РОЗДІЛ II.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ РОБОТИ В ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

- [Рішення колегії Міністерства освіти і науки України від 26.05.2017 протокол № 4/2-2 «Про стан та перспективи розвитку дошкільної освіти в Україні»](#)
- [Лист МОН України \(інструктивно-методичні рекомендації\) №1/9-322 від 13.06.2017 “Щодо організації освітньої роботи в дошкільних навчальних закладах у 2017/2018 навчальному році”](#)
- [Лист МОН України №1/11-8268 від 17.08.2017 Про перелік навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у дошкільних навчальних закладах у 2017/2018 навчальному році:](#)
 - [освітні, комплексні, парціальні програми](#)
 - [навчально-методичні, методичні посібники, методичні рекомендації, збірки, хрестоматії](#)
 - [навчальні посібники, альбоми, робочі зошити для дітей](#)
 - [наочні посібники](#)
 - [програми і посібники для роботи з дітьми, які мають особливі освітні потреби](#)
- [Про рукописи навчальної літератури, схвалені комісією з дошкільної педагогіки і психології Науково-методичної ради МОН України протягом 2016 року](#)

програма “Впевнений старт”

- [Оновлення програми розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт»](#)
- [«Впевнений старт» – нова редакція освітньої програми для дітей старшого дошкільного віку](#)
- [Про старт нової редакції програми “Впевнений старт”](#)
- [Оновлена програма «Впевнений старт». Як тепер навчатимуть дітей? 23.08.2017](#)

навчально-методичне забезпечення

- [Наказ МОН України від 14.07.2017 № 1048 “Щодо забезпечення реалізації у 2017/2018 навчальному році проекту «Сприяння освіті» у навчальних закладах” \(Київська область: на базі ДНЗ м. Бучі\)](#)
- [Дорожня карта для організації навчання та виховання дитини з особливими освітніми потребами в інклюзивну групу дошкільного навчального закладу](#)
- [Наказ МОН України від 08.08.2017 № 1125 “Про проведення Всеукраїнського огляду-конкурсу на кращий стан фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах”](#)
- [Посібник “Ляльки з особистими історіями \(ляльки-персони\): методика соціального та психологічного розвитку дитини”](#)
- Особливості організації навчально-пізнавальної діяльності дітей різновікових груп на заняттях у дошкільному навчальному закладі
- Національно-патріотичне виховання в дошкільних навчальних закладах
- Формування національних почуттів дітей старшого дошкільного віку засобами музичного мистецтва

РОЗДІЛ III.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

У ШКОЛІ І СТУПЕНЯ

Державний стандарт початкової загальної освіти

- Проект Стандарту [Державний стандарт початкової освіти \(варіант для громадського обговорення, яке завершилося 15.08.2017\)](#)
- [проект Державного стандарту початкової загальної освіти \(від 18.08.2017\)](#)
- [інформація для батьків про пілотне впровадження проекту нового Державного стандарту початкової загальної освіти](#)

Проведення всеукраїнського експерименту на базі ЗНЗ щодо запровадження Концепції Нової української школи у ЗНЗ І ступеня

- Наказ МОН України № 1028 від 13.07.2017 [Про проведення всеукраїнського експерименту на базі загальноосвітніх навчальних закладів](#)
- Наказ МОН України № 1021 від 13.07.2017 [Про організаційні питання запровадження Концепції Нової української школи у ЗНЗ І ступеня](#)
- Наказ МОН України №1181 від 16.08.2017 [“Про затвердження експериментального навчального плану початкової школи експериментальних загальноосвітніх навчальних закладів, які працюють в межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою “Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної освіти”](#)“
- Лист МОН України №1/9-450 від 23.08.2017 [“Щодо методичних рекомендацій для експериментальних навчальних закладів”](#)
- [Сюжет ТРК “КІЇВ” про впровадження Нової української школи](#)
- [концепт он-лайн курсу для вчителів початкових класів](#)

Ресурси порталу “Нова українська школа” з питань пілотування проекту Державного стандарту початкової загальної освіти

- [Зрозуміти новий Стандарт. Інструкція для вчителів](#)
- [Як батькам читати і розуміти новий Держстандарт для початкової школи](#)
- [Тонкощі пілотування. Усе, що цікавить учителів про експериментальні початкові класи \(запитання-відповіді\)](#)
- [Як учні пілотних класів вивчатимуть українську мову та що буде з фізкультурою \(ДОПОВНЕНО\)](#)
- [Як облаштувати “класну” кімнату для учня](#)
- [Як учні пілотних класів вивчатимуть українську мову та що буде з фізкультурою \(ДОПОВНЕНО\)](#)
- [Ігри, пісні та робота в групах. Як у школах учитимуть по-новому](#)

Ранкова зустріч

- [Ранкова зустріч: що це і навіщо](#)
- [Що таке ранкова зустріч? \(сайт osvita.ua\)](#)
- [Як облаштувати “класну” кімнату для учня](#)

Інтегроване навчання: тематичний і діяльнісний підходи

- [Інтегроване навчання: тематичний і діяльнісний підходи \(Частина 1\)](#)
- [Інтегроване навчання: тематичний і діяльнісний підходи \(Частина 2\)](#)

Модельна навчальна програма

- [Пілотні класи працюватимуть за двома різними модельними програмами](#)

Група під керівництвом Р.Шияна (Львів)

- [Тематика першої чверті навчання](#)
- [Перші 2 тижні Модельної навчальної програми та матеріали для них](#)
- [Третій та четвертий тижні Модельної навчальної програми та матеріали для них](#)

Група НАПН України та Новопечерська школа

- [Навчально-методичні матеріали для пілотних шкіл, розроблені авторським колективом: С.О. Скворцова, О.В. Онопрієнко, Н. М. Бібік, М.С. Пристінська, І.О. Большакова за підтримки видавництва “Ранок” \(відеокоментар до експериментального навчально-методичного комплекту “Математика” С. Скворцової та О. Онопрієнко; навчальна програма; навчальний зошит; методичний супровід для вчителя\)](#)
- [відеокоментар + презентація експериментального навчально-методичного комплекту “Математика” С. Скворцової та О. Онопрієнко\)](#)

Навчально-методичне забезпечення

- [Методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у ЗНЗ І ступеня у 2017/2018 н.р.](#)
- [Наказ МОН України № 1081 від 21.07.2017 Про затвердження Типового навчального плану для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного та важкого ступеня \(початкова школа\)](#)
- [Перелік навчальних програм, підручників та посібників, рекомендованих МОН України для використання у початкових класах ЗНЗ з навчанням українською мовою:](#)
- [основні навчальні програми](#)
 - [українська мова](#)
 - [іноземні мови](#)
 - [математика](#)
 - [природознавство](#)
 - [Я у світі](#)
 - [трудове навчання](#)
 - [інформатика](#)
 - [основи здоров'я](#)
 - [мистецтво](#)
 - [мови національних меншин](#)
 - [навчальні посібники загальнорозвивального спрямування](#)
 - [методична література](#)
 - [програми, підручники та навчальні посібники для ЗНЗ, що працюють за системою розвивального навчання Д.П.Ельконіна-В.В.Давидова](#)
 - [програми, підручники та навчальні посібники для ЗНЗ, що працюють за комплексною програмою розвитку дітей “Росток”](#)
 - [програми, підручники та навчальні посібники для ЗНЗ, що працюють за](#)

- [науково-педагогічним проектом “Інтелект України”](#)
- [програми, підручники та навчальні посібники для ЗНЗ, що працюють за Вальдорфською педагогікою](#)
- [варіативна складова](#)
- [Перелік навчальних програм, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативної складової навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів I ступеня у 2017/2018 навчальному році \(2013-2016 рр.\)](#)
- [Орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи](#)
- [Навчально-методичний комплект «Початкова школа: виховання на цінностях» \(Перший урок. Нове видання академії\)](#)
- [Дорожня карта для організації навчання учня з особливими освітніми потребами інклюзивного класу загальноосвітньої школи](#)
- [Організація фізкультурно-оздоровчої роботи в школі I ступеня](#)
- [он-лайн книга “Інтерактивний посібник-госарій для вчителів початкових класів”](#)
- [ТОП-30 порад батькам школярів молодших класів](#)
- [Курси міжнародної онлайн платформи vchyu.com.ua з математики для 1-6 класів \(інтерактивна форма\)](#)

Електронні версії підручників

- **1 клас** [Підручники для учнів 1 класу загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання](#)
- **2 клас** [Підручники для учнів 2 класу загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання](#)
- **4 клас:**
- [Українська мова](#)
- [Українська мова \(літературне читання\)](#)
- [Математика](#)
- [Мистецтво](#)
- [Я у світі](#)
- [Сходинки до інформатики](#)
- [Природознавство](#)
- [Трудове навчання](#)
- [Основи здоров'я](#)
- [Іноземна мова \(англійська\)](#)
- [Іноземна мова \(німецька\)](#)
- [Іноземна мова \(французька\)](#)
- [Болгарська, гагаузька, польська, російська мови](#)
- [Підручники з кримськотатарською мовою навчання. 4 клас](#)
- [Підручники з молдовською мовою навчання. 4 клас](#)
- [Підручники з польською мовою навчання. 4 клас](#)
- [Підручники з російською мовою навчання. 4 клас](#)
- [Підручники з румунською мовою навчання. 4 клас](#)
- [Підручники з угорською мовою навчання. 4 клас](#)

Листи першокласникам та їхнім батькам

РОЗДІЛ IV. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ II-III СТУПЕНІВ

Наскрі́зні змістові лі́нії: матеріали для всіх навчальних предметів

- [Відеорекомендації до оновлених навчальних програм для 5-9 класів](#)
- Реалізація наскрізної змістової лінії [«Підприємливість та фінансова грамотність»](#) у навчальних програмах 5-9 класів
- Посібник [“Громадянська відповідальність. 80 вправ для формування громадянської та соціальної компетентностей під час вивчення різних шкільних предметів. 5-9 класи”](#) **ОНОВЛЕНО**
- [Оновлені програми: лайфхаки від практиків](#)

Зошити

- [Методичний поради́ник “Вимоги до виконання, оформлення й перевірки письмових робіт \(зошитів\) із української мови і літератури та зарубіжної літератури в 5-11 класах”](#)
- [Методичні рекомендації щодо ведення та перевірки зошитів із математики в навчальних закладах](#)
- [Методичні рекомендації щодо вимог до ведення та перевірки зошитів з математики в загальноосвітніх навчальних закладах](#)

Освітня галузь «Мови і літератури»

УКРАЇНСЬКА МОВА

[Програма для ЗНЗ. “Українська мова. 5–9 класи”](#)

Наскрі́зні змістові лі́нії:

- [«Громадянська відповідальність»](#)
- [«Екологічна безпека та сталий розвиток»](#)
- [«Здоров’я і безпека»](#)
- [«Підприємливість та фінансова грамотність»](#)

- [Методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення української мови в основній і старшій школі](#)
- [Перелік навчальної літератури з української мови, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)

Перелік навчальних програм з української мови, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативної складової навчальних планів у 2017/2018 н.р.

- [он-лайн курс “Лайфхаки з української мови”](#)
- [он-лайн книга “Лайфхаки з української мови”](#)
- [он-лайн курс “Українська мова. І”](#)

Електронні версії підручників для учнів:

- [7 клас](#)
- [8 клас](#)
- [9 клас](#)

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

[Програма для ЗНЗ “Українська література. 5–9 класи”](#)

Наскрі́зні змістові лі́нії:

- [«Громадянська відповідальність»](#)
- [«Екологічна безпека та сталий розвиток»](#)
- [«Здоров’я і безпека»](#)
- [«Підприємливість»](#)

- [«Фінансова грамотність»](#)
- [Методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення української літератури в основній і старшій школі](#)
- [Перелік навчальної літератури з української літератури, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)

Перелік навчальних програм з української літератури, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативної складової навчальних планів у 2017/2018 н.р.

- [он-лайн курс “Лайфхаки з української літератури”](#)
- [он-лайн книга “Лайфхаки з української літератури”](#)

Електронні версії підручників для учнів:

- [7 клас](#)
- [8 клас](#)
- [9 клас](#)

УКРАЇНЬКА МОВА ДЛЯ ЗНЗ З НАВЧАННЯМ МОВАМИ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН

Навчальні програми з української мови для ЗНЗ з навчанням мовами національних меншин

- [українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням молдовською мовою](#)
- [українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням польською мовою](#)
- [українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою](#)
- [українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням румунською мовою](#)
- [українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням угорською мовою](#)

ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА

- Навчальна програма для ЗНЗ [Зарубіжна література. 5-9 класи](#)

Наскрізні змістові лінії:

- [«Громадянська відповідальність»](#)
- [«Екологічна безпека та сталий розвиток»](#)
- [«Здоров'я і безпека»](#)
- [«Підприємливість»](#)
- [«Фінансова грамотність»](#)

- [Методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення зарубіжної літератури в основній і старшій школі](#)
- [Перелік навчальної літератури із зарубіжної літератури, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)
- [Перелік навчальних програм із зарубіжної літератури, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативної складової навчальних планів у 2017/2018 н.р. \(2013-2016 рр.\)](#)

Електронні версії підручників для учнів:

- [7 клас](#)
- [8 клас](#)
- [9 клас](#)

ІНОЗЕМНІ МОВИ

- Навчальна програма для ЗНЗ [Іноземні мови. 5-9 класи](#)

Наскрізнi змістові лінії:

- [«Громадянська відповідальність»](#)
- [«Екологічна безпека та сталий розвиток»](#)
- [«Здоров'я і безпека»](#)
- [«Підприємливість»](#)
- [«Фінансова грамотність»](#)

- [Методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення іноземних мов в початковій, основній і старшій школі](#)
- [Перелік навчальної літератури з іноземних мов, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)
- [Перелік навчальних програм з іноземних мов, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативної складової навчальних планів у 2017/2018 н.р.](#)
- [он-лайн курс “Англійська мова: частини мови”](#)
- [Інноваційна он-лайн технологія вивчення іноземних мов від “Академії Навичок” \(Skills Academy\)](#)

Електронні версії підручників для учнів:

- 7 клас
 - [Іноземна мова \(англійська\) 7 клас](#)
 - [Іноземна мова \(німецька\) 7 клас](#)
 - [Іноземна мова \(французька\) 7 клас](#)
 - [Іноземна мова \(іспанська\) 7 клас](#)
- 8 клас
 - [Іноземна мова \(англійська\) 8 клас](#)
 - [Іноземна мова \(німецька\) 8 клас](#)
 - [Іноземна мова \(французька\) 8 клас](#)
 - [Іноземна мова \(іспанська\) 8 клас](#)
- 9 клас
 - [Іноземна мова \(англійська\) 9 клас](#)
 - [Іноземна мова \(німецька\) 9 клас](#)
 - [Іноземна мова \(іспанська\) 9 клас](#)
 - [Іноземна мова \(французька\) 9 клас](#)

2017/2018 навчальний рік – рік німецької мови

- [Яким буде україно-німецький рік мов: інтерв'ю з директоркою Гете-інституту в Україні \(текст, відео\)](#)
- [9-10 вересня 2017 року – Фестиваль-відкриття Українсько-німецького року мов \(Київ\)](#)
- [Програма VIII Міжнародного поетичного фестивалю MERIDIAN CZERNOWITZ-2017 \(9-10 вересня 2017, Чернівці\)](#)

МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН (у тому числі РОСІЙСЬКА МОВА) в ЗНЗ із навчанням або вивченням мов національних меншин

Навчальні програми для ЗНЗ:

РОСІЙСЬКА МОВА

- [російська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою \(початок вивчення з 5 класу\)](#)
- [російська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою \(початок вивчення з 1 класу\)](#)

- [російська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою](#)

МОВИ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН

- [кримськотатарська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням кримськотатарською мовою](#)
- [молдовська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням молдовською мовою](#)
- [польська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням польською мовою](#)
- [російська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою](#)
- [румунська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням румунською мовою;](#)
- [угорська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням угорською мовою;](#)
- [болгарська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою](#)
- [гагаузька мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою](#)
- [мова іврит для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою](#)
- [кримськотатарська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською \(російською\) мовою](#)
- [молдовська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою](#)
- [новогрецька мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою](#)
- [польська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою](#)
- [ромська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою](#)
- [російська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою \(початок вивчення з 5 класу\)](#)
- [російська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою \(початок вивчення з 1 класу\)](#)
- [румунська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою \(початок вивчення з 5 класу\)](#)
- [румунська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою \(початок вивчення з 1 класу\)](#)
- [словацька мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою](#)
- [угорська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою](#)

ІНТЕГРОВАНІЙ КУРС «ЛІТЕРАТУРА»

- [«Література» \(кримськотатарська та зарубіжна\)](#)
- [«Література» \(молдовська та зарубіжна\)](#)
- [«Література» \(польська та зарубіжна\)](#)
- [«Література» \(російська та зарубіжна\)](#)
- [«Література» \(румунська та зарубіжна\)](#)
- [«Література» \(угорська та зарубіжна\)](#)

Навчально-методичне забезпечення

- Методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення мов національних меншин (у тому числі російської мови та літератури) в основній і старшій школі ЗНЗ із навчанням або вивченням мов національних меншин

- [Перелік навчальної літератури з мов національних меншин, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)
- Перелік навчальних програм з мов національних меншин, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативної складової навчальних планів у 2017/2018 н.р. (2013-2016 рр.)

Освітня галузь «Суспільствознавство»

ІСТОРИЯ

Навчальна програма для ЗНЗ [“Історія. 5-9 класи”](#)

Наскрізні змістові лінії:

- [«Громадянська відповідальність»](#)
- [«Екологічна безпека та сталий розвиток»](#)
- [«Здоров’я і безпека»](#)
- [«Підприємливість»](#)
- [«Фінансова грамотність»](#)

- [Методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення історії в основній і старшій школі](#)
- [Перелік навчальної літератури з історії, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)

Перелік навчальних програм з історії, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативної складової навчальних планів у 2017/2018 н.р. (2013-2016 рр.)

- [он-лайн курс “Історія: зародження української нації”](#)

Електронні версії підручників для учнів:

- 7 клас
 - [Історія України](#)
- 8 клас
 - [Історія України](#)
 - [Всесвітня історія](#)
- 9 клас
 - [Історія України](#)
 - [Всесвітня історія](#)

ПРАВознавство

- Навчальна програма для ЗНЗ [Основи правознавства. 9 клас](#)

Наскрізні змістові лінії:

- [«Громадянська відповідальність»](#)
- [«Екологічна безпека та сталий розвиток»](#)
- [«Здоров’я і безпека»](#)
- [«Підприємливість»](#)
- [«Фінансова грамотність»](#)

- [Методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення основ правознавства в основній і старшій школі](#)
- [Перелік навчальної літератури з математики, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)
- [Перелік навчальної літератури з правознавства, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)

Електронні версії підручників для учнів:

- 9 клас

- [Основи правознавства](#)

ФІЛОСОФСЬКО-СВІТОГЛЯДНІ ДИСЦИПЛІНИ

Методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення філософсько-світоглядних дисциплін в старшій школі

- [Перелік навчальної літератури з філософсько-світоглядних дисциплін, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)

ЕТИКА. КУРСИ МОРАЛЬНО-ДУХОВНОГО СПРЯМУВАННЯ

Методичні рекомендації щодо організації та змісту курсів морально-духовного спрямування

- [Перелік навчальної літератури з етики, курсів морально-духовного спрямування, що мають відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)

ЕКОНОМІКА

Методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення економіки у старшій школі

- [Перелік навчальної літератури з економіки, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)
- [Відкритий онлайн-курс для українських експортерів “ЕКСПОРТ, РИНКИ ЄС ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ БІЗНЕСУ”](#)

Освітня галузь «Математика»

МАТЕМАТИКА

Навчальна програма для ЗНЗ [Математика. 5-9 класи](#)

Наскрізнi змістові лінії:

- [«Громадянська відповідальність»](#)
- [«Екологічна безпека та сталий розвиток»](#)
- [«Здоров’я і безпека»](#)
- [«Підприємливість»](#)
- [«Фінансова грамотність»](#)
- [Методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення математики в основній і старшій школі](#)
- [Перелік навчальної літератури з математики, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)
- [Перелік навчальних програм з математики, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативної складової навчальних планів у 2017/2018 навчальному році \(2013-2016 рр.\)](#)
- [он-лайн курс “Математика: арифметика, рівняння та нерівності”](#)
- [Курси міжнародної онлайн платформи vchu.com.ua з математики для 1-6 класів \(інтерактивна форма\)](#)

Електронні версії підручників для учнів:

- 7 клас
 - [Алгебра 7 клас](#)
 - [Геометрія 7 клас](#)
- 8 клас
 - [Алгебра 8 клас](#)
 - [Геометрія 8 клас](#)
- 9 клас
 - [Алгебра 9 клас](#)
 - [Геометрія 9 клас](#)

Освітня галузь «Природознавство»

- [Навіщо українській школі інтегрований курс з природничих наук](#)

ПРИРОДОЗНАВСТВО

Навчальна програма для ЗНЗ [Природознавство. 5 клас](#)

- [Перелік навчальної літератури з природознавства, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)

Наскрізні змістові лінії:

- [«Громадянська відповідальність»](#)
- [«Екологічна безпека та сталий розвиток»](#)
- [«Здоров'я і безпека»](#)
- [«Підприємливість»](#)
- [«Фінансова грамотність»](#)

ФІЗИКА

Навчальна програма для ЗНЗ [Фізика. 7-9 класи](#)

Наскрізні змістові лінії:

- [«Громадянська відповідальність»](#)
- [«Екологічна безпека та сталий розвиток»](#)
- [«Здоров'я і безпека»](#)
- [«Підприємливість»](#)
- [«Фінансова грамотність»](#)

- [Методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення фізики в основній і старшій школі](#)
- [Перелік навчальної літератури з фізики й астрономії, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)

Перелік навчальних програм з фізики, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативної складової навчальних планів у 2017/2018 н.р. (2013-2016 рр.)

- [он-лайн курс “Механіка”](#)

Електронні версії підручників для учнів:

- [7 клас](#)
- [8 клас](#)
- [9 клас](#)

Упровадження компетентнісних задач у практику викладання фізики в школі

ГЕОГРАФІЯ

Навчальна програма для ЗНЗ [Географія. 6-9 класи](#)

Наскрізні змістові лінії:

- [«Громадянська відповідальність»](#)
- [«Екологічна безпека та сталий розвиток»](#)
- [«Здоров'я і безпека»](#)
- [«Підприємливість»](#)
- [«Фінансова грамотність»](#)

- [Методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення географії в основній і старшій школі](#)
- [Перелік навчальної літератури з географії, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)
- [Перелік навчальних програм з географії, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативної складової навчальних планів у 2017/2018 н.р. \(2013-2016 рр.\)](#)
- [он-лайн курс “Загальна географія”](#)

Електронні версії підручників для учнів:

- [8 клас](#)
- [9 клас](#)

ХІМІЯ

Навчальна програма для ЗНЗ [Хімія. 7-9 класи](#)

Наскрізнi змістові лінії:

- [«Громадянська відповідальність»](#)
- [«Екологічна безпека та сталий розвиток»](#)
- [«Здоров'я і безпека»](#)
- [«Підприємливість»](#)
- [«Фінансова грамотність»](#)

- [Методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення хімії в основній і старшій школі](#)
- [Перелік навчальної літератури з хімії, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)

Перелік навчальних програм з хімії, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативної складової навчальних планів у 2017/2018 н.р. (2013-2016 рр.)

Електронні версії підручників для учнів:

- [7 клас](#)
- [8 клас](#)
- [9 клас](#)

БІОЛОГІЯ

Навчальна програма для ЗНЗ [Біологія. 6-9 класи](#)

Наскрізнi змістові лінії:

- [«Громадянська відповідальність»](#)
- [«Екологічна безпека та сталий розвиток»](#)
- [«Здоров'я і безпека»](#)
- [«Підприємливість»](#)
- [«Фінансова грамотність»](#)

- [Методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення біології в основній і старшій школі](#)
- [Перелік навчальної літератури з біології та екології, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)
- [Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників з біології та екології, рекомендованих МОН України для використання в основній і старшій школі загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою](#)
- [Перелік навчальних програм з біології, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативної складової навчальних планів у 2017/2018 н.р. \(2013-2016 рр.\)](#)
- [он-лайн курс «Біологія: рослини, гриби та лишайники»](#)

Електронні версії підручників для учнів:

- [7 клас](#)
- [8 клас](#)
- [9 клас](#)

Освітня галузь «Мистецтво»

Навчальна програма для ЗНЗ [Мистецтво. 5-9 клас](#)

Наскрізні змістові лінії:

- [«Громадянська відповідальність»](#)
- [«Екологічна безпека та сталий розвиток»](#)
- [«Здоров'я і безпека»](#)
- [«Підприємливість»](#)
- [«Фінансова грамотність»](#)

- [Методичні рекомендації щодо викладання предметів художньо-естетичного циклу в основній школі](#)
- [Перелік навчальної літератури з мистецтва, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)
- [Перелік навчальних програм, профільних предметів спеціалізованих шкіл з навчанням українською мовою і поглибленим вивченням предметів художнього циклу, рекомендованих МОН України, для реалізації інваріантної та варіативної складових навчальних планів ЗНЗ у 2017/2018 н.р.](#)

Електронні версії підручників для учнів:

- [8 клас](#)
- [9 клас](#)

Релаксо-педагогічні можливості музики у стимуляції навчання та відновленні здоров'я особистості

Освітня галузь «Технології»

ІНФОРМАТИКА

Навчальна програма для ЗНЗ. [Інформатика. 5-9 класи](#)

Наскрізні змістові лінії:

- [«Громадянська відповідальність»](#)
- [«Екологічна безпека та сталий розвиток»](#)
- [«Здоров'я і безпека»](#)
- [«Підприємливість»](#)
- [«Фінансова грамотність»](#)

- [Методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення інформатики в основній школі](#)
- [Перелік навчальної літератури з інформатики, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)

Перелік навчальних програм з інформатики, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативної складової навчальних планів у 2017/2018 н.р. (2013-2016 рр.)

Електронні версії підручників для учнів:

- [7 клас](#)
- [8 клас](#)
- [9 клас](#)

ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ (ТЕХНОЛОГІЇ)

Навчальна програма для ЗНЗ [Трудове навчання. 5-9 класи](#)

Наскрізні змістові лінії:

- [«Громадянська відповідальність»](#)
- [«Екологічна безпека та сталий розвиток»](#)

- «Здоров'я і безпека»
- «Підприємливість»
- «Фінансова грамотність»
- [Методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення трудового навчання в основній школі](#)
- Інструкційно-методичні рекомендації щодо вивчення трудового навчання, креслення та предмета «Технології» У 2017/2018 навчальному році
- [Перелік навчальної літератури з трудового навчання та креслення, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)
- Перелік навчальних програм з трудового навчання, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативної складової навчальних планів у 2017/2018 н.р. (2013-2016 рр.)

Електронні версії підручників для учнів:

- [7 клас](#)
- [8 клас](#)
- [9 клас](#)

КРЕСЛЕННЯ

Навчальні програма для ЗНЗ:

- [Креслення. Курс за вибором \(для 8-11 класів\)](#)
- [Креслення. 11 клас \(для класів технологічного напрямку\)](#)
- [Методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення креслення в основній і старшій школі](#)
- [Перелік навчальної літератури з трудового навчання та креслення, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура»

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА

Навчальна програма для ЗНЗ. [Фізична культура. 5-9 класи](#)

Наскрізнні змістові лінії:

- «Громадянська відповідальність»
- «Екологічна безпека та сталий розвиток»
- «Здоров'я і безпека»
- «Підприємливість»
- «Фінансова грамотність»
- [Методичні рекомендації щодо організації та змісту вивчення фізичної культури в основній школі](#)
- [Перелік навчальної літератури з фізичної культури, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)

Перелік навчальних програм з фізичної культури, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативної складової навчальних планів у 2017/2018 н.р. (2013-2016 рр.)

ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ

- [Перелік навчальної літератури з предмета “Захист Вітчизни”, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)
- Підвищення рівня організації військово-патріотичного виховання та викладання предмета «Захист Вітчизни» в загальноосвітніх навчальних закладах Київської області

ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я

Навчальна програма для ЗНЗ [Основи здоров'я. 5-9 класи](#)

Наскрізнi змістові лінії:

- [«Громадянська відповідальність»](#)
 - [«Екологічна безпека та сталий розвиток»](#)
 - [«Здоров'я і безпека»](#)
 - [«Підприємливість»](#)
 - [«Фінансова грамотність»](#)
-
- [Перелік навчальної літератури з основ здоров'я, що має відповідний гриф МОН України, для використання у ЗНЗ: 2017/2018 н.р.](#)
 - [Перелік навчальних програм з основ здоров'я, рекомендованих МОН України, для реалізації варіативного складника навчальних планів у 2017/2018 навчальному році \(2013-2016 рр.\)](#)

Електронні версії підручників для учнів:

- [7 клас](#)
- [8 клас](#)
- [9 клас](#)

КИЇВЩИНОЗНАВСТВО

Навчальна програма для ЗНЗ Київщинознавство. 1-11 класи

Методичні рекомендації щодо викладання курсу «Київщинознавство» у 2017/2018 навчальному році

РОЗДІЛ V.

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

- [Наказ МОН України №1127 від 08.08.2017 “Про затвердження Плану заходів Міністерства освіти і науки України щодо розвитку психологічної служби системи освіти України на період до 2020 року”](#)
- [Лист МОН України №1/9-414 від 08.08.2017 “Про забезпеченість фахівцями психологічної служби системи освіти та пріоритетні напрями діяльності у 2017/2018 н.р.”](#)
- [Наказ МОН України №948 від 03.07.2017 “Про внесення змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України і Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України” \(Типові штатні розписи\)](#)

РОЗДІЛ VI.

ОСВІТА ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

- [Закон України №2053-VIII від 23.05.2017 “Про внесення змін до Закону України “Про освіту” щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг”](#)
- [Про Типові навчальні плани спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня для дітей, які потребують корекції фізичного та \(або\) розумового розвитку](#)
- [Лист МОН України № 1/9-385 від 12.07.2017 “Про навчальні плани та організацію навчально-реабілітаційного процесу для учнів з особливими освітніми потребами загальноосвітніх навчальних закладів у 2017/2018 навчальному році”](#)
- [Про розроблення індивідуальних навчальних планів для дітей, які навчаються за індивідуальною та інклюзивною формами навчання](#)
- [Лист МОН України № 1/9-362 від 03.07.2017 “Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН України для використання в ЗНЗ для навчання дітей з особливими освітніми потребами \(за нозологіями\) у 2017/2018 н.р.”](#)
- [Наказ МОН України від 14.07.2017 № 1040 “Про внесення доповнень до Переліку навчальної літератури для дітей з особливими освітніми потребами, що видаватиметься за кошти державного бюджету 2017 року”](#)
- [Наказ МОН України від 14.07.2017 № 1039 “Про надання грифів Міністерства освіти і науки України навчальній літературі для дітей з особливими освітніми потребами”](#)
- [Постанова Кабінету Міністрів України від 09.08.2017 № 588 “Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах”](#)
- [Постанова Кабінету Міністрів України №545 від 12.07.2017 “Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр”](#)
- [Лист МОН України №1/9-2 від 10.01.2017 Про сучасні підходи до навчально-виховного процесу учнів з особливими освітніми потребами](#)
- [Постанова Кабінету Міністрів України №753 від 26.10.2016 “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2003 р. № 585”](#)
- [Постанова Кабінету Міністрів України №671 від 27.09.2016 “Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України”](#)
- [Розпорядження Кабінету Міністрів України №1073-р від 28.12.2016 Про затвердження плану заходів з виконання рекомендацій, викладених у заключних зауваженнях, наданих Комітетом ООН з прав осіб з інвалідністю, до першої доповіді України про виконання Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю на період до 2020 року](#)
- [Постанова Кабінету Міністрів України №954 від 14.12.2016 Про внесення зміни до](#)

- [переліку закладів і установ освіти, охорони здоров'я та соціального захисту і посад, робота на яких дає право на пенсію за вислугу років](#)
- Розпорядження Кабінету Міністрів України №948-р від 14.12.2016 [Деякі питання реалізації пілотного проекту “Створення системи надання послуг раннього втручання” для забезпечення розвитку дитини, збереження її здоров'я та життя](#)
 - Постанова Кабінету Міністрів України №978 від 14.12.2016 [Деякі питання соціального захисту дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю \(нова редакція Типового положення про дитячий будинок-інтернат\)](#)
 - Постанова Кабінету Міністрів України №834 від 16.11.2016 [Про затвердження Примірного положення про центр соціальної підтримки дітей та сімей](#)
- Організація та зміст інклюзивного навчання дітей, які мають розлади аутичного спектра
- Наказ МОН України №1148 від 26.09.2016 [Про надання грифів Міністерства освіти і науки України навчальній літературі для дітей з особливими освітніми потребами](#)
 - [Поради батькам щодо влаштування дітей з особливими освітніми потребами на інклюзивне навчання та виховання у ДНЗ та ЗНЗ](#)
 - Постанова Кабінету Міністрів України №576 від 09.08.2017 [“Про внесення змін до Типового положення про комісію з питань захисту прав дитини і Положення про загальноосвітній навчальний заклад”](#)
 - [Проект «Доступність для всіх» \(відеоматеріали на youtube-каналі Інституту модернізації змісту освіти\)](#)
 - Інформація про змістове наповнення віртуального кабінету спеціальної педагогіки КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти»

РОЗДІЛ VII. **ПОЗАШКІЛЬНА ОСВІТА ТА ВИХОВАННЯ**

26-та річниця незалежності України

- Указ Президента України № 132/2017 від 15.05.2017 [“Про відзначення 26-ї річниці незалежності України”](#)
- Розпорядження Кабінету Міністрів України №522-р від 09.08.2017 [Про затвердження плану заходів з підготовки та відзначення 26-ї річниці незалежності України](#)
- Розпорядження Київської обласної державної адміністрації від 04.08.2017 №406 [“Про відзначення у Київській області 26-ї річниці незалежності України”](#)
- [План заходів щодо відзначення 26-ї річниці проголошення незалежності України у навчальних закладах Київської області](#)
- [Затверджено список лауреатів Премії Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України](#)
- [Методичні рекомендації щодо вшанування Державного Прапора України](#)
- [Методичні рекомендації щодо відзначення 26-ї річниці незалежності України](#)
- [Методичні матеріали для підготовки до проведення Першого уроку у 2017/2018 навчальному році](#)

Нормативні документи

- На засіданні Кабінету Міністрів України затверджено [Національну стратегію реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки та План заходів з реалізації її I етапу \(09.08.2017\)](#)
- Розпорядження Кабінету Міністрів України №526-р від 09.08.2017 [Про Національну стратегію реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки та план заходів з реалізації її I етапу](#)
- [НАЦІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ профілактики соціального сирітства на період до 2020 року](#)

Навчально-методичне забезпечення

- Лист МОН України №1/9-413 від 27.07.2017 [“Про деякі питання щодо організації](#)

- [виховної роботи у навчальних закладах у 2017/2018 н.р.](#)
- [Лист МОН України від 04.08.2017 № 1/9-429 “Про використання у 2017/2018 навчальному році навчальних програм з позашкільної освіти”](#)
- [Наказ МОН України від 13.07.2017 № 1023 “Про присвоєння, підтвердження, позбавлення почесних звань «Народний художній колектив» і «Зразковий художній колектив»”](#)
- [Наказ МОН України від 11.07.2017 № 1000 “Про проведення всеукраїнських змагань серед учнівської молоді зі спортивної радіопеленгації”](#)
- [Наказ МОН України від 11.07.2017 № 999 “Про проведення зборів лідерів Дитячого екологічного парламенту”](#)
- [Наказ МОН України від 27.06.2017 № 944 “Про проведення XI Всеукраїнського зльоту юних туристів-красзнавців”](#)
- [Наказ МОН України від 23.06.2017 № 905 “Про проведення Всеукраїнської виставки-конкурсу декоративно-ужиткового і образотворчого мистецтва “Знай і люби свій край””](#)
- [Наказ МОН України від 14.08.2017 № 1157 “Про затвердження Переліку найбільших позашкільних навчальних закладів державної та комунальної форми власності системи Міністерства освіти і науки України”](#)
- [Проведення профорієнтаційної роботи в навчальних закладах у 2017/2018 навчальному році](#)
- [Лист МОН України №1/9-283 від 22.05.2017 Про проведення Всеукраїнських Сквородинських навчань «Пізнай себе»](#)
- [Лист МОН України від 02.02.2017 №1/9-46 «Щодо забезпечення прав дітей на позашкільну освіту»](#)
- [Лист Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді від 07.03.2017 “Щодо збереження позашкільних навчальних закладів”](#)
- [Рішення колегії департаменту освіти і науки Київської ОДА №5 від 27.12.2016 “Про стан діяльності органів управління освітою з питань розвитку мережі позашкільних навчальних закладів області, підтримки творчо обдарованих дітей і учнівської молоді”](#)
- [Рішення колегії ДОН КОДА від 02.02.2017 протокол № 1 «Про результати діяльності системи освіти Київської області у 2016 році та стратегічні напрями її розвитку у 2017 році»](#)
- [Лист МОН України №221 від 24.04.2017 “Про здійснення державної атестації позашкільних навчальних закладів”](#)
- [Лист ДНУ “ІМЗО” №21.1/10-1410 від 13.07.2017 “Методичні рекомендації щодо впровадження STEM-освіти у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах України на 2017/2018 н. р.”](#)
- [Лист Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді №49 від 28.02.2017 “Інструктивно-методичний лист щодо питання співпраці між опорними школами та позашкільними навчальними закладами в умовах реформування освіти України”](#)
- [Лист Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді №141 від 14.07.2017 “Компетентнісний підхід до навчального процесу у 2017/2018 н. р. в центрах еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді \(методичні поради до серпневих конференцій педагогічним працівникам центрів еколого-натуралістичної творчості, вчителям природничих дисциплін\)”](#)
- [Лист Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді №156 від 09.08.2017 “Організація та зміст освітнього процесу в позашкільних навчальних закладах еколого-натуралістичного спрямування у 2017/2018 н.р.”](#)
- [Лист Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді №75 від 04.04.2017 “Про проведення фахових конкурсів з педагогічної майстерності у 2017 році”](#)

21 вересня 2017 року – День миру

- Лист МОН України №1/9-388 від 13.07.2017 [Про відзначення Міжнародного дня миру](#)
- Лист ІМЗО від 13.07.2017 р. № 21.1/10-1475 «Про відзначення Міжнародного дня миру»
- Наказ ДОН КОДА від 15.09.2016 № 289 «Про реалізацію Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді у закладах освіти Київської області
- Лист МОН України №1/9-506 від 22.09.2016 «[Про методичні рекомендації з проведення інформаційної роботи щодо престижності військової служби у Збройних Силах України за контрактом](#)»
- Освітньо-виховний проект з національно-патріотичного та громадянського виховання «Моя країна – Україна, Київщина – серце України» (зі змінами, рекомендований до реалізації в освітній системі Київської області протягом 2014-2020 рр. (протокол НМР КОІПОПК №4 від 29.05.2014)
- Наказ департаменту освіти і науки Київської ОДА №93 від 14.03.2017 [Про реалізацію у навчальних закладах Київської області освітньо-виховного проекту «Сім чудес Київщини»](#)
- Наказ департаменту освіти і науки Київської ОДА №88 від 17.03.2016 «[Про проведення обласної пошукової акції учнівської молоді «Герої серед нас: сучасні захисники України»](#)» (уміщено також інформаційно-методичні матеріали обласної пошукової акції «**Герої серед нас: сучасні захисники України**»)
- Наказ департаменту освіти і науки Київської ОДА №143 від 22.04.2016 «[Про затвердження Положення про проведення обласного конкурсу творчих робіт «Київщина без корупції»](#)»
 - [Інформаційно-методичні матеріали щодо проведення обласної історико-краєзнавчої експедиції учнівської молоді «Київщина козацька»](#)
 - [Матеріали щодо проведення Всеукраїнського огляду творчих робіт «Забуті пам'ятки історії та культури України»:](#)
 - лист Інституту модернізації змісту освіти;
 - лист громадської організації «Українське товариство охорони пам'яток історії та культури» та додатки до нього;
 - Положення про Всеукраїнський огляд творчих робіт «Забуті пам'ятки історії та культури України»;
 - заявка на участь у Всеукраїнському огляді творчих робіт «Забуті пам'ятки історії та культури України».
 - [Міжнародний форум з позашкільної освіти 25.09.2017](#)

Визначні дати, події, особистості

- [100-річчя подій Української революції 1917-1921 років](#)

85-ті роковини Голодомору 1932-1933 років в Україні

- Указ Президента України №523/2016 від 26.11.2016 «[Про заходи у зв'язку з 85-ми роковинами Голодомору 1932-1933 років в Україні – геноциду Українського народу](#)»
- Уряд затвердив [План заходів на 2017-2018 роки у зв'язку із 85-ми роковинами Голодомору 1932-1933 років в Україні](#)
- Розпорядження Київської ОДА №238 від 26.04.2017 «[Про обласні заходи у зв'язку з 85-ми роковинами Голодомору 1932–1933 років в Україні –геноциду Українського народу](#)»

80-ті роковини Великого терору – масових політичних репресій 1937-1938 років

- Указ Президента України №75/2017 від 23.03.2017 «[Про заходи у зв'язку з 80-ми роковинами Великого терору – масових політичних репресій 1937-1938 років](#)»
- Розпорядження Київської ОДА №255 від 15.05.2017 «[Про заходи у зв'язку з 80-ми роковинами Великого терору – масових політичних репресій 1937-1938 років](#)»

85-річчя утворення Київської області

- [Розпорядження Київської обласної державної адміністрації №91 від 10.03.2017 Про відзначення 85-річчя утворення Київської області](#)
- [План заходів щодо відзначення 85-річчя утворення Київської області в навчальних закладах Київської області](#)

Методичні рекомендації, інформаційні ресурси:

- [Методичні рекомендації щодо відзначення у навчальних закладах 85-річчя утворення Київської області](#)
- [6 квітня 2017 року – науково-практична конференція з міжнародною участю «Київщина: історія та сучасність» \(до 85-річчя утворення Київської області\)](#)
- [Київська область. Історія утворення](#)
- [Виставка оригінальних карт «Київщина на картах XVI-XIX століття» \(1-30 березня 2017 року\)](#)
- [Моя Київщина](#)
- [Навчально-методичний посібник Шкільний музей як центр національно-патріотичного виховання учнівської молоді](#)
- [Край, славний хлібом, піснею і працюючими людьми \(до 85-річчя з дня заснування Київської області\) \(про історію Київщини з найдавніших часів\)](#)
- [Бібліотечні уроки з теми «Київщина: пам'ятки, імена, події»](#)
- [Київщина – колиска української державності](#)

РОЗДІЛ VIII.
МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ.
ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА РОБОТА. ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ.

- [Напрями співпраці з міжнародними фундаціями та організаціями](#)
- [Тематика й упровадження програм дослідно-експериментальної роботи: всеукраїнський і регіональні рівні](#)

Реалізація дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності в закладах освіти Київської області

- [Наказ МОН від 30.08.2017 № 1234 “Про проведення дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою “Технологія навчання учнів початкової школи “Розумники \(Smart Kids\)”](#)
- [Наказ МОН України від 08.08.2017 № 1129 “Про проведення дослідно-експериментальної роботи на базі Фастівського навчально-виховного комплексу «Ліцей інформаційних технологій – Спеціалізована загальноосвітня школа І -ІІІ ступенів № 9» Фастівської міської ради Київської області”](#)
- [Наказ МОН України від 02.08.2017 № 1109 “Про завершення І \(організаційно-підготовчого\) етапу дослідно-експериментальної роботи на базі Броварського навчально-виховного об’єднання Броварської міської ради Київської області”](#)
- [Наказ МОН України від 26.06.2017 № 933 “Про завершення ІІ \(концептуально-діагностичного\) етапу дослідно-експериментальної роботи за темою «Тьюторський супровід у системі змішаного навчання»](#)
- [Наказ МОН України від 21.08.2017 № 1205 “Про завершення дослідно-експериментальної роботи на базі загальноосвітніх навчальних закладів Волинської, Дніпропетровської, Київської областей та міста Києва” \(“Розумники”\)](#)
- [Наказ МОН України від 14.08.2017 № 1173 “Про завершення І етапу всеукраїнського експерименту з упровадження науково-педагогічного проекту «Школа тьюторської майстерності»”](#)
- [Наказ МОН України від 14.08.2017 № 1171 “Про завершення І етапу всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів”](#)
- [Наказ МОН України від 09.08.2017 № 1140 “Про завершення І етапу всеукраїнського експерименту за темою «Районний методичний ресурсно-сервісний центр як новий формат методичної служби в умовах трансформацій в освітньому просторі України»”](#)
- [Інноваційні програми і проекти, які реалізуються в системі освіти України](#)
- [Наказ департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації від 01.06.2017 № 193 «Про реалізацію проекту «Вчимося жити разом» у Київській області»](#)
- [Гранти FIRST LEGO League та FIRST LEGO League Junior у 2017/2018 навчальному році](#)
- [Національний проект “Місто професій”: 09.09.2017, Боярка](#)
- [Національний проект “Місто професій”: 23.09.2017, Біла Церква](#)

РОЗДІЛ ІХ. НАУКОВЕ І МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСВІТЯН

- [Інновації в освіті – 2016:](#)
 - навчання через соціальні медіа: продуктивний неуспіх; вчимося, пояснюючи що ми вчили; дизайн-мислення; краудсорсинг; навчання через відеоігри;
 - збагачене навчання на основі використання кількох мов: блокчейн для навчання.
- [Шаблон плану уроку](#)
- [30 способів проведення опитування на уроці](#)
- [10 способів проведення опитування на уроках](#) (уточнення: **спосіб 3: правильно-неправильно**)
- [Інтерактивні веб-інструменти для вчителів](#) [версія оригіналу статті рос. мовою](#)
- [Як педагогу розвиватися швидко та ефективно? Джерела й поради](#)
- [Фестиваль ідей “Майбутнє спільнот” 25-27 серпня 2017](#)
- [Чотири кроки, які можуть значно полегшити навчальний процес](#)
- [Альтернатива нудним підручникам: добірка книжок для дітей та підлітків](#)
- [Кен Робінсон про співпрацю батьків і шкіл у США](#)
- [Чути себе: як боротися з професійним вигоранням у вчителів](#)

Психологічний практикум

- [Світлана Ройз. Діти не вчать, коли бояться](#)

РОЗДІЛ Х. ПРАКТИКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ОСВІТНІХ СИСТЕМ

Новий освітній простір

- [Путрівський навчально-виховний комплекс «Гімназія – загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-дошкільний навчальний заклад» Васильківського району Київської області](#)
- [Сучасний освітній простір. Школа у селі Наварія Львівської області](#)

[Кращі практики управління освітою у громадах](#)

[Незалежний освітній аудит рівня навчальних досягнень учнів у Броварському районі](#)

[Відзначення Року Японії в м. Славутичі](#)

[Виставка Кензо Такади поповнилася 9 ляльками, створеними онуками ліквідаторів аварії на ЧАЕС](#)

РОЗДІЛ ХІ. ПОРАДИ БАТЬКАМ

- [Як підготувати дитину до початку навчального року \(відеосюжет каналу “1+1” зі Світлоною Ройз\)](#)
- [ТОП-30 порад батькам школярів молодших класів](#)
- [Інформація для батьків про пілотне впровадження проекту нового Державного стандарту початкової загальної освіти](#)
- [Як уберегти дитину від сексуального насилля](#)
- [Інфографіка “Психологічні і фізичні ознаки булінгу \(цькування\)” за матеріалами проекту Дитячого фонду ООН \(ЮНІСЕФ\) «Викресли булінг»](#)
- [Як захистити права інклюзивної дитини в школі](#)
- [Всеукраїнська акція “Благодійність замість квітів”](#)
- [Батьківський експеримент: життя без крику на дітей](#)
- [Навіщо батьки формують у дитини психологію лузера, або Зрада понад усе](#)
- [Цикл вебінарів для батьків. Вибір професії. 3, 7, 10, 13, 17, 24 вересня 2017](#)

